

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci navrhovateľa: **S. N.**, nar. X., resp. **P. S. N.**, bez cestovného dokladu, evidenčné číslo: A X., štátny príslušník Kamerunskej republiky, podľa vlastného udania v zahraničí bytom naposledy B., Kamerun, t.č. Pobytový tábor Migračného úradu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky Rohovce, zastúpeného pani Mgr. V. O., pracovníčkou S. H. R. so sídlom B., proti odporcovi: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky – Migračný úrad, so sídlom Pivonková 6, Bratislava**, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu ČAS:MU-3-42/PO-Ž-2011 zo dňa 12. mája 2011, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz/31/2011-44 zo dňa 26. októbra 2011, takto

r o z h o d o l

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz/31/2011-44 zo dňa 26. októbra 2011 **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Bratislave rozsudkom uvedeným vo výroku, potvrdil rozhodnutie ČAS:MU-3-42/PO-Ž-2011 zo dňa 12. mája 2011, ktorým odporca podľa § 13 ods. 1, § 13c ods. 1 zákona č. 480/2002 Z.z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o azyle“) navrhovateľovi neudelil azyl na území Slovenskej republiky a neposkytol mu doplnkovú ochranu.

Krajský súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia stotožnil s dôvodmi, pre ktoré odporca navrhovateľovi azyl neudelil, pričom navrhovateľom vznesené námietky vyhodnotil ako nedôvodné a výrok o neudelení azylu potvrdil ako správny a zákonný.

K námietke nedostatočne zisteného stavu veci z dôvodu, že v spise odporcu nie sú správy o Southern Cameroon National Council (ďalej len „SCNC“) a tiež, že odporca neposudzoval navrhovateľom predložený nový preukaz SCNC, krajský súd uviedol, že konštatovanie absencie správ o SCNC je pravdivé, avšak táto skutočnosť nemala vplyv na dostatočnosť zistenia stavu veci, nakoľko navrhovateľ síce proklamoval svoju príslušnosť k tomuto hnutiu, avšak prípadná príslušnosť k tomuto hnutiu nebola príčinou k jeho údajnému zadržaniu políciou, ku ktorému malo dôjsť koncom septembra 2010. Tou bola jednoznačne navrhovateľom prednesená skutočnosť, že sa v období vyhláseného zákazu vychádzania v nočných hodinách pohyboval v oblasti tohto zákazu, a to bez preukazu o svojej totožnosti. Z tohto dôvodu mal byť políciou pri náhodnej kontrole zadržaný. Následná navrhovateľom uvedená informácia, že potom, ako polícii uviedol svoje nepravé meno, načo polícia reagovala tým, že vie kto v skutočnosti je a že sa ho opýtala, kde bol od roku 2007 a že polícia má o ňom informáciu, že je členom SCNC, je podľa názoru súdu účelovou. Ako to vyplýva z obsahu spisovej dokumentácie, navrhovateľ nikdy neprišiel do styku s políciou a tiež s ňou nemal akékoľvek problémy. Ak teda zadržanie navrhovateľa políciou, ako ním prezentovaný dôvod žiadosti o azyl, zjavne nesúvisí s jeho údajným členstvom v SCNC, nebolo dôvodu k tomu, aby odporca vyhládal a do spisu zakladal informácie o tomto hnutí. Z totožného dôvodu nebolo podľa súdu potrebné, aby odporca posudzoval navrhovateľom predložený preukaz tohto hnutia.

Podľa názoru súdu je navrhovateľovo tvrdenie o nedostatku tlmočenia počas vstupného pohovoru, vo vzťahu k udalosti, ktorú navrhovateľ podľa pretlmočenia označil ako

referendum, pričom podľa jeho námietky mal na mysli demonštrácie, ktoré požadujú referendum, účelovým. Vstupný pohovor bol vykonaný za prítomnosti tlmočnice z jazyka anglického a ako to vyplýva z jeho zápisnice, zápis v jazyku slovenskom bol pred jeho podpisom pretlmočený prítomnou tlmočnicou do jazyka anglického, z čoho možno bezpečne konštatovať, že zápis nachádzajúci sa v spise odporcu zodpovedá prednesom, ktoré navrhovateľ uvádzal v priebehu pohovoru.

Za nedôvodnú súd považoval námietku navrhovateľa, že v spise chýbajú informácie o krajine pôvodu navrhovateľa, nakoľko je zrejmé z obsahu spisu, že odporca vyhľadal a do administratívneho spisu aj založil informácie o krajine pôvodu navrhovateľa, pochádzajúce z rôznych zdrojov, zamerané na overenie navrhovateľom udávaných skutočností, na situáciu kamerunských obyvateľov postihnutých vírusom HIV, ako aj na bezpečnostné riziká návratu občanov Kamerunu do krajiny ich pôvodu, včítane ich návratov ako neúspešných žiadateľov o azyl.

Krajský súd nepovažoval ani námietku rozporu zisteného stavu veci s obsahom spisu za dôvodnú, nakoľko nezistil žiadny takýto rozpor.

Pokiaľ navrhovateľ namietal, že odporca sa nezaoberal dôvodmi, ktoré navrhovateľ uviedol v predchádzajúcom azylovom konaní, krajský súd považoval za potrebné poukázať, že navrhovateľ požiadal o azyl z dôvodu politických problémov, ktoré ako uviedol, mal počas svojho pobytu v Kamerune v roku 2010, pričom sa pridržiaval tiež dôvodov, ktoré uviedol v predchádzajúcom azylovom konaní, preto nakoľko navrhovateľ požiadal vo svojej aktuálnej žiadosti o azyl aj z iného dôvodu ako v predchádzajúcom konaní, odporca správne vo vzťahu k totožnej časti jeho žiadosti odkázal na výsledok predchádzajúceho azylového konania.

K námietke navrhovateľa, že nie je zrejmé prečo odporca spochybnil navrhovateľov návrat zo Slovenska do Kamerunu, krajský súd uviedol, že odporca v odôvodnení rozhodnutia spochybnil hodnovernosť navrhovateľa, a to tak vo vzťahu k ním uvádzanému dôvodu jeho návratu do Kamerunu, ako aj vo vzťahu k samotnému dôvodu jeho žiadosti o azyl – opisu udalostí, ktorých mal byť objektom, stotožniac sa s vyhodnotením odporcu.

K námietke, že odporca sa nezaoberal politickými dôvodmi uvádzanými navrhovateľom, krajský súd zopakoval, že dôvodom jeho údajného zadržania políciou neboli politické a ani iné aktivity navrhovateľa, pričom týmto dôvodom, ktorý navrhovateľ sám produkoval bola skutočnosť, že v čase zákazu vychádzania sa nachádzal v meste v nočných

hodinách bez preukazu či preukázania svojej totožnosti. Pri náhodnej kontrole bol kontaktovaný políciou a preto, že svoju totožnosť nevedel ničím preukázať, mal byť zadržaný. Tento dôvod nie je podľa názoru súdu dôvodom k udeleniu medzinárodnej ochrany, nakoľko takýmto konaním polície by nedošlo k naplneniu predpokladov udelenia azylu podľa § 8 zákona o azyle, pričom poukázal aj na výsledok prvého azylového konania, podľa ktorého osoba navrhovateľa je nedôveryhodnou, vedeného u odporcu pod ČAS: MU-1823/PO-Ž-2007.

Krajský súd sa stotožnil aj s tou časťou napadnutého rozhodnutia, v ktorej bolo vyslovené, že navrhovateľovi sa neposkytne doplnková ochrana, pretože na jej poskytnutie neboli splnené zákonné predpoklady, nakoľko navrhovateľ v krajine pôvodu nebol nikdy trestne stíhaný, nehrozí mu uloženie ani výkon trestu smrti, nebol objektom neľudského či ponižujúceho zaobchádzania a takéto zaobchádzanie neúspešným žiadateľom o azyl v prípade návratu do Kamerunu ani nehrozí. Podobne mu nehrozí ani narušenie osobnej integrity v dôsledku ozbrojeného konfliktu.

Proti tomuto rozhodnutiu podal navrhovateľ, prostredníctvom svojho zástupcu, včas odvolanie z dôvodov uvedených v § 205 ods. 2 písm. c/, d/ a f/ zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“), teda z dôvodu, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Navrhovateľ vo svojom odvolaní namietal, že odporca v konaní neskúmal navrhovateľom predložený preukaz hnutia SCNC a nezaložil do spisu žiadne správy o krajine pôvodu a o hnutí SCNC, k čomu krajský súd uviedol, že nevidí dôvod k tomu, aby odporca vyhľadal informácie o hnutí a skúmal predložený preukaz SCNC, pretože absencia informácií nemá vplyv na dostatočnosť zistenia stavu veci. Podľa navrhovateľa pritom preskúmanie nového členského preukazu by mohlo mať vplyv na posúdenie hodnovernosti navrhovateľa, ktorá bola v predchádzajúcom azylovom konaní spochybnená. Vo svojej žiadosti o azyl navrhovateľ ako dôvod výslovne uviedol prenasledovanie z dôvodu členstva v SCNC a následne vysvetlil ako prišiel k novému preukazu SCNC. Dôvodom novej žiadosti o azyl boli podľa neho teda politické dôvody. Navrhovateľ nespochybňuje záver súdu, že zaistený

bol pretože nevedel preukázať svoju totožnosť, avšak poukazuje na to, že zadržanie po dobu 10 dní trvalo z dôvodu, že policajti ho identifikovali ako člena SCNC.

Navrhovateľ opakovane namietal nedostatok pri tlmočení, konkrétne udalosti označené ako referendum, ktoré mali označovať demonštrácie požadujúce referendum.

Navrhovateľ ku konštatovaniu krajského súdu, že do krajiny pôvodu sa mal vrátiť legálne prostredníctvom IOM, uviedol, že konal unáhle v obave o svoj život. Po opakovaných rasovo motivovaných útokoch na jeho osobu, ktoré sa stali v Trnave aj Bratislave, ktoré neboli políciou vyšetrené, chcel čo najskôr opustiť SR, pretože sa tu necítil bezpečne. Po návrate do Kamerunu však čelil politickým problémom, a preto krajinu pôvodu opäť opustil.

Podľa navrhovateľa, jeho žiadosť o humanitárny azyl z dôvodu jeho ochorenia na HIV nebola odporcom zodpovedne posúdená a ani krajský súd neskúmal, či zdravotná starostlivosť v krajine pôvodu bude môcť byť konkrétne osobe navrhovateľa poskytnutá, v akom rozsahu sa bude poskytovať a či jej rozsah bude postačujúci. Predĺženie a uľahčenie života osobe nakazenej smrteľným vírusom je podľa navrhovateľa istotne jedným z humanitných dôvodov podľa § 9 zákona o azyle. Ďalej uviedol, že zdravotná starostlivosť by mu bola v prípade návratu do krajiny odopretá z dôvodu jeho členstva v hnutí SCNC, ktoré je v krajine zakázané. Z dôvodu odopretia zdravotnej starostlivosti by bol ako osoba HIV pozitívna vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia v zmysle § 13a a § 2 písm. f/ zákona o azyle, a to mučeniu alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu.

Na záver poukázal na aplikáciu čl. 2 (právo na život) a čl. 3 (zákaz mučenia) Európskeho dohovoru o ľudských právach a základných slobodách v rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci D. proti Spojenému kráľovstvu zo dňa 2. mája 1997, kde súd rozhodol, že návrat D., trpiaceho na AIDS do krajiny pôvodu by bol v rozpore s čl. 3 tohto dohovoru.

Na základe týchto skutočností navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie odporcu sa zrušuje a vec sa mu vracia na ďalšie konanie.

Odporca sa k odvolaniu vyjadril podaním zo dňa 19. januára 2012, v ktorom uviedol, že je naďalej toho názoru, že navrhovateľ v priebehu konania, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého rozhodnutia, ani v odvolaní neuviedol a nepreukázal také skutočnosti, ktoré by

ho oprávňovali vydať rozhodnutie o udelení azylu, a má za to, že správny orgán objektívne a individuálne posúdil všetky relevantné okolnosti týkajúce sa predmetnej veci. Zistil, že navrhovateľ uvádzal iné skutočnosti ako tie, ktoré sú uvedené v § 8,10,13a alebo 13b zákona o azyle, a preto považuje napadnuté rozhodnutie vydané v súlade so zákonom o azyle a Ženevským dohovorom z r. 1951 o právnom postavení utečencov. Z týchto dôvodov navrhol odvolaciemu súdu, aby prvostupňový rozsudok potvrdil ako vecne správny.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov) k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 O. s. p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.supcourt.gov.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 7. marca 2012 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O. s. p.).

Konanie o udelenie azylu na území Slovenskej republiky je upravené v zákone o azyle. Udelenie azylu na území Slovenskej republiky je spojené so splnením podmienok taxatívne uvedených v ustanovení § 8 zákona o azyle, t. j. v prípade žiadateľa o azyl musia byť preukázané opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

V citovanom ustanovení ide o zákonné vyjadrenie ústavnej garancie poskytovania azylu cudzincom prenasledovaným za uplatňovanie politických práv a slobôd (čl. 53 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky).

Podľa ust. § 13 ods. 1 zákona o azyle ministerstvo neudelí azyl žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 8 alebo 10.

Podľa ust. § 8 zákona o azyle ministerstvo udelí azyl žiadateľovi, ktorý a) má v štáte, ktorého je štátnym občanom, a ak ide o osobu bez štátnej príslušnosti, v štáte jeho bydliska, opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu,

alebo b) je v krajine pôvodu prenasledovaný za uplatňovanie politických práv a slobôd.

Podľa ust. § 2 písm. d/ zákona o azyle na účely tohto zákona sa rozumie prenasledovaním závažné alebo opakované konanie spôsobujúce vážne porušovanie základných ľudských práv alebo súbeh rôznych opatrení, ktorý postihuje jednotlivca podobným spôsobom, ktoré spočíva najmä v použití fyzického alebo psychického násillia vrátane sexuálneho násillia, zákonných, správnych, policajných alebo súdnych opatreniach, ktoré sú diskriminačné alebo sú vykonávané diskriminačným spôsobom, odmietnutí súdnej ochrany, ktoré vedie k neprimeranému alebo diskriminačnému potrestaniu, neprimeranom alebo diskriminačnom trestnom stíhaní alebo treste, trestnom stíhaní alebo treste za odmietnutie výkonu vojenskej služby v čase konfliktu, ak by výkon vojenskej služby zahŕňal trestné činy alebo činy uvedené v § 13 ods. 2, konaní namierenom proti osobám určitého pohlavia alebo proti deťom.

Podľa ust. § 9 zákona o azyle ministerstvo môže udeliť azyl z humanitárnych dôvodov, aj keď sa v konaní nezistia dôvody podľa § 8.

V ust. § 10 zákona o azyle rieši otázku udelenia azylu na účel zlúčenia rodiny manželovi azylanta, resp. slobodným deťom azylanta do 18 rokov ich veku, resp. rodičom slobodného azylanta mladšieho ako 18 rokov, pričom azylantom je cudzinec, ktorému bol udelený azyl.

Podľa ust. § 20 ods. 4 zákona o azyle ak ministerstvo rozhodne o neudelení azylu alebo o odňatí azylu, rozhodne tiež, či cudzincovi poskytne doplnkovú ochranu; ak ministerstvo rozhodne o neudelení azylu alebo o odňatí azylu, okrem odňatia azylu podľa § 15 ods. 2 písm. i/, rozhodne tiež, či cudzincovi poskytne doplnkovú ochranu.

Podľa ust. § 13c ods. 1 zákona o azyle ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 13a alebo § 13b.

Podľa ust. § 13a zákona o azyle ministerstvo poskytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ktorému neudelilo azyl, ak sú vážne dôvody domnievať sa, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa ust. § 2 písm. f/ zákona o azyle je vážnym bezprávím

1. uloženie trestu smrti alebo jeho výkon,
2. mučenie alebo neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trest, alebo
3. vážne a individuálne ohrozenie života alebo nedotknuteľnosti osoby z dôvodu svojvoľného násillia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu.

V ust. § 13b zákona o azyle rieši otázku poskytnutia doplnkovej ochrany na účel zlúčenia rodiny manželovi, slobodným deťom, resp. rodičom slobodného cudzinca, ktorým sa poskytla doplnková ochrana.

Podľa ust. § 19a ods. 3 písm. c/ zákona o azyle ak žiadateľ nepodloží svoje vyhlásenia dôkazmi, ministerstvo pri posudzovaní žiadosti o udelenie azylu na to neprihliadne, ak bola preukázaná všeobecná dôveryhodnosť žiadateľa.

V predmetnej veci bolo potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie č. . ČAS: MU-3-42/PO-Ž-2011 zo dňa 12. mája 2011, ktorým odporca podľa § 13 ods. 1 zákona o azyle rozhodol o tom, že navrhovateľovi azyl neudeľuje a súčasne mu podľa § 13c ods. 1 a § 20 ods. 4 zákona o azyle neposkytne doplnkovú ochranu.

Preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa v opravnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Z obsahu administratívneho ako aj súdneho spisu odvolací súd zistil, že navrhovateľ ako N. S., nar. X. počas svojho zaistenia v ÚPZC Medved'ov požiadal po prvýkrát o azyl vyhlásením zo dňa 20. augusta 2007 z dôvodu, že je prenasledovaný spoluobčanmi, hovoriacimi po francúzsky, že je členom organizácie SCNC, cieľom ktorej je osamostatnenie, pričom sa každoročne 1. októbra konajú demonštrácie a má veľký strach o svoj život. V priebehu vstupného pohovoru, konaného 13. septembra 2007 o.i. uviedol, že z Kamerunu odišiel 19. júla 2007 letecky cez Adis Abebu do Moskvy a následne vlakom a autom na Slovensko. S ním cestoval "M. D.", ktorý všetko vybavil. Cestovný pas nikdy nevlastnil.

Uviedol, že voči nemu nebolo vedené žiadne trestné stíhanie a že asi od roku 2001 je členom SCNC a má aj členský preukaz. K dôvodom svojej žiadosti o azyl uviedol, že hnutie SCNC podporovalo v blížiacich sa parlamentných a komunálnych voľbách anglicky hovoriacich kandidátov (v dvoch provinciách, v ktorých je ako väčšinové anglicky hovoriace obyvateľstvo). Vláda počas volieb vždy zatýkala členov SCNC a preto aj jemu dňa 19. júla 2007 odporučil okresný predseda N., aby ušiel. Preto navrhovateľ odišiel do horskej oblasti v buši, kde sa stretol s turistom ktorého volali "M. D.". Tomuto vysvetlil svoju situáciu a M. D. mu prisľúbil pomoc, za ktorú mu navrhovateľ postupne poskytoval peniaze. Navrhovateľ sám však nemal žiadne problémy so štátnou mocou a nikdy neprišiel do styku s ňou.

V spise odporcu sa nachádza relácia OHP PZ Svrčinovec z 9. novembra 2007, opisujúca činnosť prevádzачskej skupiny. V závere tejto správy je uvedené, že na základe vykonaného šetrenia bola ustálená totožnosť osoby "N. S., nar. X." ako osoby "N. P. S., nar. X.". V priebehu doplňujúceho pohovoru, konaného 11. decembra 2007 navrhovateľ uviedol, že sa volá N. S., nar. X. a že sa tak vždy volal, že nikdy o slovenské vízum nežiadal a že nič nevie o osobe N. P. S. Odporca 17. decembra 2007 rozhodol po prvý raz vo veci navrhovateľovej žiadosti o azyl tak, že mu azyl neudelil, neposkytol mu doplnkovú ochranu a že neexistuje prekážka jeho administratívneho vyhostenia do Kamerunu. Voči tomuto rozhodnutiu podal navrhovateľ opravný prostriedok, o ktorom súd konal v konaní sp.zn. 9Saz/9/2008. V priebehu konania súd doplnil dokazovanie znaleckým posudkom, zabezpečením originálov dokladov súvisiacich s udelením slovenského víza N. P. S., správami o pohybe tejto osoby na slovenskom území a výsluchom navrhovateľa na pojednávaní. Zo znaleckého posudku č.p. PPZ-7961/KEU-BA-EXP-2008 zo 6. marca 2009, vypracovaného Kriminalistickým a expertíznym ústavom PZ vyplynulo, že: "... na fotografii označenej UHCP 516/UPZ-M-07- U (S. N.) - fotografia navrhovateľa - je s vysokou pravdepodobnosťou zobrazená osoba, ako na fotografii žiadosti o udelenie víza, označenej ako N. P. S., nar. X." Navrhovateľ počas výsluchu pred súdom o.i. uviedol, že nemá k dispozícii originál členského preukazu SCNC, že tento nepredložil odporcovi preto, lebo bol v zaistení ÚPZC Medveďov, že kópie členského preukazu, rodného listu a identifikačnej karty predložil jeho právnomu zástupcovi niekedy v marci - apríli roku 2008, že s pánom N. P. S. sa nikdy nestretol, ale musel za ním niekoho do Kamerunu poslať a peniaze, ktoré mu poslal, mali slúžiť na úhradu jeho nákladov so stretnutím s človekom, ktorého do Kameru poslal. Týmto človekom mal byť V. E., priateľ z univerzity, s ktorým sa skontoval

po prepustení z ÚPZC Medved'ov. Predložené fotokópie dokumentov mu boli poslané mailom na adresu navrhovateľovho známeho zo Senca. Mailovú adresu ani miesto pobytu tohto známeho uviesť nevedel.

V tomto konaní súd rozsudkom zo dňa 16. septembra 2009 pôvodné rozhodnutie odporcu zo dňa 17. decembra 2007 zrušil z dôvodu § 250j ods. 2 písm. d/ O.s.p. a vec vrátil odporcovi na ďalšie konanie. V novom konaní bol so žiadateľom uskutočnený doplňujúci pohovor dňa 3. decembra 2009, z ktorého vyplynulo, že k prepísaniu „v“ na „w“ v priezvisku navrhovateľa došlo preto, že Francúzi „w“ vyslovujú ako „v“, preto mu vykonali v matrike opravu, k predloženému identifikačnému preukazu uviedol, že ide len o dočasný preukaz a že dátum je tam prepísaný, lebo sa úradník pomýlil. Ďalej tu navrhovateľ popísal svoju cestu z Kamerunu na Slovensko.

Na otázku, kedy a za akých okolností by bol ochotný vrátiť sa do Kamerunu odpovedal, že keby sa vrátil, jeho život by bol v ohrození, lebo polícia vie, že je členom SCNC.

V spise sa ďalej nachádza znalecký posudok Kriministického a expertízneho ústavu PZ č.p.: PPZ-10678/KEU-BA-AXP-2009 zo dňa 3. februára 2010, podľa ktorého: 1. K preukazu SCNC: Nakoľko nebolo možno porovnať predložený preukaz s originálom, nie je možné sa vyjadriť k jeho pravosti. Predložený preukaz bol však upravovaný v kolónke "DA TE" z "04-01-2007" na "04-01-2005", je na ňom uvedené meno v tvare "N. ", pričom umiestnenie sýtlačovej značky je nezvyklé. 2. K dočasnému identifikačnému preukazu Kamerunskej republiky: Nakoľko nebolo možno porovnať predložený preukaz s originálom, nie je možné sa vyjadriť k jeho pravosti. Neobsahuje však žiaden z prvkov ochrany, bežne používaných pri dokladoch tohto typu, pričom zápis roku v kolónke "Date of valide" je pozmenený z "2007" na "2008". 3. K rodnému listu: Nakoľko nebolo možno porovnať predložený rodný list s originálom, nie je možné sa vyjadriť k jeho pravosti. Zápis v kolónke "Nom de l' enfant" je prepísaný z "N." na "N".

Odporca vo veci rozhodol opätovne dňa 4. marca 2010 tak, že navrhovateľovi azyl neudelil a neposkytol mu doplnkovú ochranu. Rozhodnutie odporcu napadnuté odvolaním bolo potvrdené rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č.k. 9Saz/25/2010-41 zo dňa 16. júna 2010, následne po podaní opravného prostriedku voči tomuto rozhodnutiu, bol prvostupňový rozsudok potvrdený rozsudkom Najvyššieho súdu SR č.k. 1Sža/85/2010 zo dňa 12. októbra 2010.

Z aktuálneho azylového spisu č. ČAS: MU-3IPO-Ž-2011 súd zistil, že navrhovateľ bol na slovenské územie vrátený z Belgicka v rámci Dublinského nariadenia 7. januára 2011 ako N. S., nar. X. Po prilete požiadal o azyl z politických dôvodov. Navrhovateľ odovzdal členský preukaz SCNC datovaný 21. júla 2010. V priebehu vstupného pohovoru o. i. uviedol, že počas pobytu na Slovensku bol opakovane napadnutý "skinhedmi", podľa záznamov polície je evidovaný len jeden prípad útoku na navrhovateľa, a to zo 7. júla 2010. Z tohto dôvodu sa rozhodol Slovensko opustiť, pričom opísal svoju cestu späť do Kamerunu, ktorá podľa odporcu vyznieva veľmi nevierohodne. Po predchádzajúcom dohovore s dvomi čiernymi mužmi z Rakúska, ktorých stretol v Bratislave, s nimi odišiel koncom júla 2010 do Viedne, odkiaľ na falošný cestovný doklad vycestoval letecky do mesta Abuja v Nigérii. Za sprostredkovanie cesty zaplatil 1700 Eur a na ceste ho sprevádzal neznámy muž, ktorému falošný cestovný doklad po prilete do Nigérie odovzdal. Z Abuje pokračoval na nigérijsko-kamerunskú hranicu, ktorú za úplatok prekročil bez cestovného dokladu. Následne pokračoval do Nkwen - do kláštora kresťanských misionárov, v ktorom sa malo nachádzať centrum, v ktorom sa mohol uchýliť.

Možnosť návratu prostredníctvom IOM (Medzinárodná organizácia pre migráciu) vylúčil, lebo návrat prostredníctvom tejto organizácie trvá dlho. Navrhovateľ tiež uviedol, že počas pobytu v Nkwen sa skontaktoval s okresným predsedom SCNC menom B., tiež so S., pričom 21. júla 2010 národný predseda SCNC prišiel za ním do Nkwenu a doniesol mu už vyrobený preukaz SCNC, ktorý on iba podpísal. V Nkwene bol od júla 2010 do 12. októbra 2010, kde ako to uviedol, mal opäť politické problémy: 1. októbra 2010 malo byť referendum o oddelení anglickej a francúzskej časti Kamerunu. Guvernér Bamendy vydal zákaz vychádzania, v tom čase si navrhovateľ išiel niečo kúpiť mimo Nkwen-u, pričom bol za tmy kontrolovaný políciou. Keďže nemal žiadny doklad totožnosti, bol naložený do autobusu a privezený na políciu do Bamendy spolu s ďalšími deviatimi osobami. Policajtom uviedol falošné meno, avšak oni mu, ale povedali, že sa volá N. S. a pýtali sa ho, kde bol od roku 2007, pretože o ňom nemajú žiadne informácie. Tiež mu povedali, že majú informácie o tom, že je členom SCNC a že do Bamendy má prísť kamerunský prezident, a preto bude i naďalej zadržaný na polícii. Desiaty deň, keď upratoval celu a priestor pred ňou, sa mu cez dieru v plote podarilo utiecť. Ukradol motorku a vrátil sa do Nkwen, kde mu misionár poradil, aby išiel do jedného baru v meste (Nkwen), odkiaľ nočným spojom vycestoval do Douala, kde volal na telefónne číslo, ktoré mu dal misionár. Následne sa stretol s istým mužom, u ktorého bol celý deň. Potom (12.10.2010) letecky

vycestoval z Douala priamou leteckou linkou do Bruselu. K dôvodom svojej žiadosti uviedol, že sa obáva o život, nakoľko polícia má o ňom informácie ohľadne jeho členstva v SCNC. V priebehu doplňujúceho pohovoru (24.3.2011) svoju žiadosť o azyl doplnil humanitárnymi dôvodmi jeho udelenia z dôvodu jeho ochorenia na HIV - AIDS. Dôvodil, že ak by bol vrátený, nemohol by dostať príslušné lekárske ošetrovanie. V spise odporcu sa nachádza fotokópia členského preukazu SCNC navrhovateľa datovaného 21.7.2010, informácie o zdravotnom stave navrhovateľa (HIV -AIDS), o jeho liečení na Slovensku, informácie o krajine pôvodu navrhovateľa, zamerané na obsah navrhovateľovej výpovede u odporcu, z ktorých vyplýva, že v Nkwen sa nachádza viacero kresťanských misií, že S. je jedným z osôb, ktoré podali v roku 2002 návrh na sebaurčenie oblasti Južného Kamerunu, že A. E. O. bol s najväčšou pravdepodobnosťou národným predsedom SCNC, že začiatkom októbra 2010 sa nekonalo žiadne referendum - 1. októbra sa tak ako každoročne aj v roku 2010 konalo pripomenutie si spojenia západného a východného Kamerunu (49. výročie nezávislosti anglofónnej časti), že v Kamerune sa poskytuje liečba AIDS a tak základné ako aj generické lieky sú k dispozícii, hradené aj zdravotnými poisťovňami, že kamerunskí občania sa môžu (včítane neúspešných žiadateľov o azyl) bezpečne vrátiť do krajiny svojho pôvodu. Niektoré zdroje popierajú zlé zaobchádzanie s ľuďmi, nakazenými vírusom HIV, iné zdroje potvrdzujú najmä spoločenskú stigmatizáciu. V spise sa nachádzajú aj doklady, poskytnuté belgickým dublinským strediskom, týkajúce sa navrhovateľa, ako aj potvrdenie ORPZ v Bratislave I, podľa ktorého 7.7.2010 navrhovateľ podal trestné oznámenie na šiestich páchatel'ov, ktorí ho v noci 7.7.2010 napadli na zastávke MHD. Vec bola uložená z dôvodu nezistenia páchatel'a.

Je teda zrejmé z akých dôkazných prostriedkov pri svojom rozhodovaní odporca aj krajský súd vychádzal, pričom odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že odporca riadne zistil skutkový stav a vyvodil z neho správny právny záver o tom, že dôvody navrhovateľa nemožno považovať za dôvody pre poskytnutie doplnkovej ochrany. Krajský súd nepochybil, ak takého rozhodnutie považoval za zákonné.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že povinnosť zistiť skutočný stav veci podľa § 32 zákona č. 71/1967 Zb. (Správny poriadok) má odporca len v rozsahu dôvodov, ktoré žiadateľ v priebehu správneho konania uviedol. Pričom zo žiadneho ustanovenia zákona nemožno vyvodit', že by odporcovi vznikla povinnosť, aby sám domýšľal právne relevantné dôvody pre udelenie azylu žiadateľom neuplatnené a následne k týmto dôvodom vykonal

príslušné skutkové zistenia.

Dôvody pre poskytnutie azylu sú zákonom vymedzené pomerne úzko a nepokrývajú celú škálu porušovania ľudských práv a slobôd, ktoré sú tak v medzinárodnom ako aj vo vnútroštátnom kontexte uznávané. Inštitút azylu je aplikovateľný v obmedzenom rozsahu, a to len pre prenasledovanie zo zákonom uznaných dôvodov, kedy je týmto inštitútom chránená len najvlastnejšia existencia ľudskej bytosti a práva a slobody s ňou spojené, pričom udelenie azylu podľa § 8 zákona o azyle je viazané objektívne na prítomnosť prenasledovania ako skutočnosti definovanej v § 2 písm. d/ zákona o azyle alebo na odôvodnené obavy z tejto skutočnosti, a to v oboch prípadoch v dobe podania žiadosti o azyl, teda spravidla v dobe bezprostredne nasledujúcej po odchode z krajiny pôvodu.

Dôveryhodnosť osoby žiadateľa odporca posudzuje vzhľadom na nedostatok listinných dokladov a dokumentov, ktorými by preukázal svoju totožnosť, resp. ktorými by preukázal pravdivosť svojich tvrdení o prenasledovaní v krajine pôvodu v nadväznosti na celkové správanie navrhovateľa v priebehu administratívneho konania. Na preukázaní pravdivosti tvrdení musí záležať predovšetkým žiadateľovi o azyl, preto jeho vyhlásenia musia byť ucelené a rozumné, nesmú protirečiť všeobecne známym faktom o krajine pôvodu a svojim konaním nesmie zadávať dôvod na spochybňovanie dôveryhodnosti svojej osoby.

Posudzovanie dôveryhodnosti žiadateľa o udelenie azylu je výsledkom celkového hodnotiaceho procesu a úvah odporcu o osobnosti žiadateľa s prihliadnutím k miere reálnosti, resp. vierohodnosti ním tvrdených dôvodov odchodu z krajiny pôvodu v konfrontácii so všeobecne známymi informáciami o krajine pôvodu. Rozhodujúcimi pre záver o nedôveryhodnosti žiadateľa nemôžu byť len niektoré nepatrné nezrovnalosti alebo len omylom vysvetlené nejasnosti v tvrdeniach žiadateľa, ale zásadné rozpory vo výpovediach, ktoré správny orgán rozpozná.

Za situácie, keď odporca menil svoj príbeh, ním vyprodukované fakty sú rozporuplné a nepodložené a keď v konaniach nebola preukázaná jednoznačne identita navrhovateľa napriek vykonanému znaleckému dokazovaniu, sa preto javí logickým záver odporcu, ktorý - prihliadnuc na všetky okolnosti prípadu - vyhodnotil osobu navrhovateľa za nedôveryhodnú a z tohto dôvodu aj dôvody žiadateľa o azyl za irelevantné, čoho výsledkom bolo neudelenie azylu na území Slovenskej republiky. Tento záver podľa odvolacieho súdu nachádza oporu vo výsledkoch vykonaného dokazovania a právne závery odporcu nachádzajú oporu

v citovaných ustanoveniach zákona o azyle, preto podľa odvolacieho súdu krajský súd nepochybil, keď považoval rozhodnutie v časti o neudelení azylu z týchto dôvodov za vecne správne a zákonné.

Z administratívneho spisu odporcu vyplýva, že odporca venoval náležitú pozornosť dôkazom, predloženým navrhovateľom v azylovom konaní. Pokiaľ teda odporca dospel k záveru, že dôvody navrhovateľa, pre ktoré žiadal udeliť azyl na území Slovenskej republiky nemožno považovať za relevantné pre udelenie azylu na území Slovenskej republiky a navrhovateľovi azyl neudelil, nepochybil, a krajský súd dôvodne považoval rozhodnutie odporcu v uvedenej časti z týchto dôvodov za zákonné.

Odvolací súd dospel k záveru, že je potrebné považovať za správny záver správneho orgánu i krajského súdu, že u navrhovateľa neboli zistené dôvody pre udelenie azylu ani z ďalších relevantných dôvodov v zmysle zákona o azyle. Je potrebné zdôrazniť, že poskytnutie azylu z humanitných dôvodov je podľa § 9 zákona o azyle vecou správneho uváženia príslušného správneho orgánu. Ako vyplýva z administratívneho spisu, odporca zisťoval a do spisu založil informácie získané z Odboru dokumentaristiky a zahraničnej spolupráce migračného úradu o možnosti poskytovania zdravotnej starostlivosti osobám liečeným na HIV a AIDS v krajine pôvodu navrhovateľa. Podľa týchto informácií je výskyt AIDS v Kamerune na vzostupe a vyvoláva nové obavy. Na základe toho bol kamerunský zdravotný systém posilnený a boli vystavené mnohé nemocnice. Podľa informácií získaných z Holandska z mája 2010 liečbu HIV v Kamerune môže vykonať interný špecialista, infekčný lekár až po špecialistu na HIV. V Kamerune sú liečení pacienti na ochorenie HIV AIDS osobitne v hlavnom meste Yaounde, ale lieky možno kúpiť aj v iných mestách, okrem iného aj v provinčnej nemocnici v Bamende, odkiaľ navrhovateľ pochádza. Odvolací súd navyše dodáva, že nie je možné považovať za dôvodnú námietku navrhovateľa založenú na porovnaní úrovne zdravotnej starostlivosti na území SR a v krajine pôvodu navrhovateľa ako relevantný dôvod poskytnutia azylu z humanitárnych dôvodov.

Krajský súd sa zaoberal všetkými námietkami obsiahnutými v opravnom prostriedku a rovnako aj dôvodom, pre ktorý požiadal navrhovateľ o azyl a poskytnutie doplnkovej ochrany.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožňuje so skutkovými ako aj právnymi závermi krajského súdu, ktorý vyčerpávajúcim spôsobom odôvodnil, z čoho vyvodil svoj záver zhodný so záverom odporcu o tom, že navrhovateľ nespĺnil podmienky pre poskytnutie doplnkovej ochrany.

K vysloveným záverom krajského súdu nemá odvolací súd žiadne námietky a v podrobnostiach na ne odkazuje.

Vo vzťahu k poskytnutiu doplnkovej ochrany odporca uviedol, že táto sa poskytuje vtedy, ak sú vážne dôvody domnievať sa, že by bol žiadateľ o azyl v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia, pričom vážnym bezprávím sa podľa § 2 písm. f/ zákona o azyle rozumie uloženie trestu smrti alebo jeho výkon, mučenie alebo neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trest, vážne a individuálne ohrozenie života alebo nedotknuteľnosti osoby z dôvodu svojvoľného násillia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu, pričom pôvodcom prenasledovania alebo vážneho bezprávia je štát, politické strany, hnutia alebo organizácie, ktoré ovládajú štát alebo podstatnú časť jeho územia alebo neštátni pôvodcovia, ak je možné preukázať, že vyššie uvedené subjekty nie sú schopné alebo ochotné poskytnúť ochranu pred prenasledovaním alebo vážnym bezprávím. Odporca konštatoval, že ani jedna z uvedených možností vážneho bezprávia sa u navrhovateľa nepreukázala ani nepotvrdila. Tiež ustálil, že nebola u navrhovateľa potvrdená žiadna z možností pre udelenie doplnkovej ochrany podľa § 13b zákona o azyle.

Odvolací súd považoval za správny aj záver odporcu, že neboli dané predpoklady pre udelenie doplnkovej ochrany na území Slovenskej republiky, lebo jeho dôvody odporca nepovažoval za také, pre ktoré by bol navrhovateľ v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia v zmysle § 2 písm. f/ zákona o azyle, ako i záver o neexistencii prekážok jeho administratívneho vyhostenia do krajiny pôvodu. Navrhovateľ v krajine nebol obvinený z trestného činu, nehrozí mu uloženie trestu smrti ani iného trestu a v krajine neprebíha ani žiadny konflikt, teda jeho život by nebol ohrozený.

Najvyšší súd Slovenskej republiky považoval odvolacie námietky navrhovateľa za nedôvodné a nespôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku. Nezistil žiadne pochybenie v postupe odporcu ani krajského súdu. Námietky navrhovateľa uvedené v odvolaní proti rozhodnutiu krajského súdu sú totožné s námietkami uvedenými v opravnom

prostriedku proti rozhodnutiu správneho orgánu a podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sa s nimi krajský súd dostatočne vysporiadal.

Z uvedených dôvodov preto bolo možné vyvodiť záver, že rozhodnutie odporcu o neudelení azylu a neposkytnutí doplnkovej ochrany, bolo potrebné považovať za rozhodnutie vydané v súlade so zákonom a krajský súd nepochybil, ak jeho rozhodnutie potvrdil. Odvolací súd sa s právnym záverom uvedeným v jeho rozsudku stotožnil, námietkam navrhovateľa nevyhovel a napadnutý rozsudok podľa § 219 O. s. p. v spojení s § 246c O. s. p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 246c O. s. p. tak, že navrhovateľovi, ako neúspešnému účastníkovi konania, trovy odvolacieho konania nepriznal.

Poučenie: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 7. marca 2012

JUDr. Jana Henčeková, PhD., v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Andrea Jánošíková